

Šį puslapį išvertė mašininio vertimo programa [Nuoroda]. Mašininiuose vertimuose gali būti klaidų, tekstas gali būti nevisiškai aiškus ir tikslus. Ombudsmenas neprisiima atsakomybės už jokių neatitikimų. Patikimiausią ir teisiškai tikslią informaciją rasite originale anglų kalba, kurio nuoroda pateikta pirmiau. Daugiau informacijos rasite mūsų [kalbų ir vertimo politikoje](#) [Nuoroda].

Kaip Europos Komisija užtikrina, kad nebūtų interesų konfliktų su išorės ekspertais, dalyvaujančiais vertinant projektų pasiūlymus iš Europos gynybos fondo

Pradėta byla

Byla SI/6/2022/KR - **Atidaryta** 09/12/2022 - **Sprendimas** 10/07/2023 - **Atitinkama institucija**
Europos Komisija |

Ursula von der Leyen

Pirmininkas

Europos Komisija

Gerbiamasis Pirmininke,

Viešosios išlaidos kariniams ir gynybos klausimams yra labai svarbios visuomenei. Europos gynybos fondas [1] teikia paramą ES privačiam sektoriui ir mokslinių tyrimų įstaigoms, kad jos plėtotų gynybos technologijas ir įrangą. Dabartiniu ES biudžeto laikotarpiu (2021–2027 m.) Gynybos fondas sudaro maždaug 8 mlrd. EUR.

Europos Komisija yra atsakinga už sprendimą, kaip skirti finansavimą iš Gynybos fondo, ir jau užbaigė pirmojo projektų etapo atranką [2]. Jai padeda išorės ekspertai, kurie prisideda prie pasiūlymų vertinimo, etikos aspektų vertinimo ir biudžeto sąmatos vertinimo. Šie išorės ekspertai yra iš viešojo ir privačiojo sektorių, taip pat iš akademinės bendruomenės ir mokslinių tyrimų institutų ir atrenkami atsižvelgiant į jų įgūdžius ir atitinkamą patirtį bei žinias.

Komisija skiria šiuos ekspertus ir privalo užtikrinti, kad jie nevertintų, nekonsultuotų ar nepadėtų spręsti klausimų, dėl kurių jiems gali kilti interesų konfliktas. Nors tai pasakytina apie visą viešąjį

finansavimą, atsižvelgiant į opų gynybos klausimų pobūdį, dar svarbiau užtikrinti, kad vertinant ir skirstant lėšas nebūtų rizikos ar interesų konfliktų suvokimo.

Paprastai, kai Komisija atrinka ir atlygina išorės ekspertus, kurie padeda vertinti pasiūlymus, ekspertų sąrašai skelbiami Komisijos finansavimo ir konkursų portale [3], taip sudarant sąlygas visuomenei atlikti tam tikrą kontrolę. ES teisės aktuose, kuriais įsteigiamas Gynybos fondas, aiškiai nukrypstama nuo šios bendrosios taisyklės [4]. Šis viešosios informacijos apie šiuos ekspertus trūkumas dar svarbiau, kad Komisija atliktų patikimą paskirtų ekspertų vidaus interesų konfliktų vertinimą. Atsižvelgdamas į tai, taip pat manau, kad Gynybos fondo projektų pasiūlymų etikos patikrinimų rezultatai nėra vieši.

Atsižvelgiant į tai, būtų naudinga, jei Komisija galėtų atsakyti į šiuos klausimus, susijusius su pirmuoju projektų atrankos etapu.

- Ar Komisija galėtų nustatyti priemones, taikomas siekiant užtikrinti, kad išorės ekspertų dalyvavimas atliekant etikos aspektų tikrinimą ir projektų vertinimą nekeltų interesų konfliktų rizikos?
- Kuris iš elgesio kodeksų, įtrauktų į pavyzdinę sutartį su ekspertais [5], nurodytą kvietime teikti paraiškas dėl ekspertų kandidatų, taikomas ekspertams, dalyvaujantiems Gynybos fondo veikloje?

Taip pat norėčiau pasidžiaugti papildomomis Komisijos pastabomis šiuo svarbiu klausimu.

Būčiau dėkingas, jei Komisija į šiuos klausimus galėtų atsakyti iki **2023 m. kovo 31 d.** Jei Komisija paprašytų papildomos informacijos, kreipkitės į atsakingą už tyrimą pareigūną Koen Roovers.

Iš anksto dėkojame už bendradarbiavimą.

Nuoširdžiai,

Emily O'Reilly Europos ombudsmenė

Strasbūras, 2022 12 09

[1] 2021 m. balandžio 29 d. Reglamentas (ES) 2021/697, kuriuo įsteigiamas Europos gynybos fondas ir panaikinamas Reglamentas (ES) 2018/1092, žr.

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021R0697&from=EN>
[Nuoroda].

[2] Žr.:

<https://defence-industry-space.ec.europa.eu/funding-and-grants/calls-proposals/european-defence-fund-2021-calls->
[Nuoroda].

[3] Pagal ES finansinio reglamento 237 straipsnį.

[4] Žr. Reglamento 2021/697 26 straipsnio 2 dalį, kurios atitinkamose dalyse nustatyta, kad „*[b]nukrypstant nuo Finansinio reglamento 237 straipsnio, nepriklausomų ekspertų sąrašas negali būti skelbiamas viešai*“.

[5] Žr.:

https://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/experts_manual/h2020-experts-mono-contract_en.pdf
[Nuoroda].